

Pillantás a Felszabadulás térre

Finisielnek az aluljáró-rendszer építői

Zöld munkaruhás, fehér védősisakos munkások, palánkok, földhányások, aszfaltozók és dömperrek — egy építkezés nyüzsgő sokasága, összevisszaságának rendje. *Felszabadulás tér, 1976 tavasza.* Ha egy pillantást vetünk a mozgatható, deszkákból ácsolt átkelő hídon a Kossuth Lajos utca „tetejéről”, látjuk, mi történik a két klasszicista palota, a Klotild és a Matild övezte téren.

150 millió forint

Hol tart a 150 millió forintos építkezés, milyen lesz a Belváros belseje? A kérdésre *dr. Várszegi Gyula*, a Metró Beruházási Vállalat igazgatója válaszol:

— Összehangolt, szinte percre kiszámított teendőket végez itt 24 vállalat, egy-egy napon több százan dolgoznak a felszínen és a föld alatti folyosókban. *A finishez közeledünk.* 1974 szeptemberében láttunk munkához, azóta a tér és a csatlakozó keresztutcák alá, végleges helyükre kerültek a közművek vezetékei. Jó ütemben halad az Erzsébet-híd felújítása, a tér átépítésével egyidőben tatarozzák, árkádosítják a környező házakat. *Júliustól hónapról hónapra birtokba vehetik a budapestiek az építkezés egy-egy részét.* A *Felszabadulás tér* decemberi átadása biztosított.

S most vegyük szemügyre köze-

lebbről a város egyik legforgalmasabb pontján éjjel-nappal zajló munkát. Az építkezésen három is kalauzolnak: *Stefánik Ferenc*, a Metró Beruházási Vállalat műszaki ellenőre — a főkoordinátor, a téren folyó munkálatok karmestere; *Derzsi András*, a fővárosi tanács közlekedési főigazgatóságának csoportvezetője, és *Novák Géza*, a Hidépitő Vállalat építésvezető-helyettese.

Az Erzsébet-hídon most a külső hőmérsékleti és egyéb hatásokat semlegesítő úgynevezett dilatációs szerkezetet újítják fel, cserélik. A napokban fejezték be a templom feletti pillérnél a munkálatokat, s most néhány hétig a Mátyás pince feletti oszlopnál dolgoznak.

Júliustól átadások

A Váci utca két oldalát összekötő gyalogos-aluljáró után, *augusztusban nyitják meg azt, amelyik a Párizsi udvart a Veress Pálné utcával köti össze.* Ez 700 négyzetméteres lesz. Ennek már a belső építésén dolgoznak a szakiparosok. Márvánnyal burkolják a falakat, látszanak az aluljáróban kialakított üzletek, ott a helye a hirdetőfalnak és a telefonfülkéknek. Az aluljáró ajándék-, édeség-, virág- és újságboltnak ad otthont, s helyet kap egy BKV-pénztár is.

A következő átadás, amelyet november 7-re terveznek, az *Y-alakú közúti aluljáró* lesz. Ez a létesítmény szerkezeti lényegében már elkészült. *Egyik ága a Károlyi Mihály utca forgalmát vezeti át a Kossuth Lajos utca alatt a Petőfi Sándor utcába; a másik az Erzsébet-hídra kanyarodó járműveknek lesz elágazás.* Az aluljáró szélessége 5,5 és 7 méter között váltakozik, a Kályin tér feletti bejárat a Reáltanoda utcától lejtősen vezet a zárt folyosóba, s legmélyebb pontját a Felszabadulás tér alatt éri el. A Petőfi Sándor utcai ág a Pylvax közénél simul az utcaszintbe, az Erzsébet-híd felé vezető ág pedig a Veress Pálné utcánál ér a felszínre. Az Y alakú közúti aluljáró folyosóinak belső magassága 3,7 méter.

A közúti aluljáró-rendszer lehetővé teszi, hogy a Kossuth Lajos utcából az Erzsébet-hídra és vissza három-három nyomsvonalon, zavar-

faragók, alakul a díszkertek helye. *Hatezer négyzetméternyi járdafelületet építenek fehér, fekete színekben, virágok, padok, szobrok kerülnek ide: A Váci utca—Kigyó utca torkolatánál helyezik el Ferenczy Béni Kisfiú című alkotását, a szemben levő oldalon, a templomnál pedig a Nereidák kútját.*

— A tér építésével együtt a régi tervek szerint a *Petőfi Sándor utca, Régiposta, Galamb, Pesti Barnabás és Kigyó utca által határolt területen kialakul, a zömében sétálóutcákból álló belvárosi üzletközpont.* A közlekedéscélú befűzése és a városrekonstrukció együttes lehetőségét ad arra — fűz magyarázatot a tervekhez *Derzsi András* csoportvezető —, hogy a Belvárosban, amely nagy gyalogosforgalmat vonz, igazi bevásárlóközpont alakuljon ki. Sok tekintetben megváltozik a forgalmi rend is, mind több parkolóórát szerelünk fel azért, hogy a személygépkocsi-forgalmat lehetőség szerint kiejtsék szorítsuk. *A Belvárosban az építkezések befejezése után 300 méteren belül elérhető lesznek a metrő-, a földalatti- és a buszállomások.* A gyalogos-utcaik pedig falról falig járdások, színesek lesznek, kitelepülő, nyáron után is kiszolgáló eszpresszók, virágokkal.

Talán a legnagyobb munkát a *Hidépitő Vállalat* brigádjai végzik, *Novák Géza* építésvezető-helyettes adatokat sorol: — *A téren három műszakban éjjel-nappal dolgoznak. Összesen 39 700 köbméter földet kell megmozgatni, de ebből már csak 2500 van hátra. 9400 köbméter betont építünk be, s még 1600 köbméter nem került helyére. Eddig 17-szer változott a forgalmi rend a téren, s már csak egy nagyobb „terelés” van hátra: a nagy, metrő fölötti aluljáró összehasonlítása miatt a személygépkocsi-forgalmat kell majd elterelni egy hétvégen.*

— Itt eddig minden részmunka határidő előtt fejeződött be —

○○○○○ Gyalogostelületek.

●●●●● Gyalogos-aluljáró.

■ Passzázatok 1976-ban.

A tervezett gyalogos-útvonalak az észak—déli metróvonalnak a Belvárosához kapcsolódó állomásaira és a gyalogos-aluljárókra épülnek.

talánul haladjanak át a csomóponton a gépkocsik. Itt *október elejére lesz végleges a forgalmi rend.*

A téren a jelenlegi deszkahíd alatt *december elejére készül el, a metrőállomás felső csarnokához kapcsolódva, a gyalogos-aluljáró.* Az észak—déli vonal belvárosi állomásából a mozgólépcsők a 22x17 méteres csarnokba szállítják az utasokat. A gyalogos-aluljáróból a Károlyi Mihály utca torkolatához, illetve a Kossuth Lajos utca sarkára az árkádok alá vezetnek majd a lépcsők.

Belvárosi gyalogosközpont

A gyalogos- és közúti aluljárók lehetővé teszik, hogy a Felszabadulás tér egy nagyvárosihoz illő belvárosi központ legyen. A sétálóutcák, terek rendszere lényegében e nagyberuházás megvalósulásával bontakozik ki.

A téren már dolgoznak a Kertészeti Vállalat munkásai, és a kö-

mondja *Stefánik Ferenc* műszaki ellenőr. — Ez a Hidépitő Vállalat jó munkáját, az itt dolgozó brigádok lelkesedését, az alvállalkozók pontosságát dicséri, azt, hogy mindnyájan tartják a szocialista szerződésekből, a kooperációs tárgyalásokon, egyeztetéseken vállaltakat. *Elmondhatjuk: Mindenki azt nézi, hogyan lehet jól végezni a feladatokat, áthidalni a gondokat, nem pedig azt, mivel lehet magyarázni az esetleges késedelmet.*

— Pedig roppant nehéz körülmények között dolgoznak — mondja *dr. Várszegi Gyula*. — Szűk területen, úgy, hogy az építkezés teljes ideje alatt óránként háromezer jármű zavartalan áthaladását kell biztosítani. Hatóságok, tervezők, ellenőrök, szocialista brigádok, ingatlankezelő vállalatok összehangolt munkája biztosítják arra, hogy a tér az ígért határidőre megújulva, egész Budapest közlekedését megkönnyítve, elkészül.

Dolecskó Kornélia